

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag af Hørrup.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om en Anstalt for billige Alderdomsforsørgelser.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1853 fg.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Th. Nielsen: Jeg skal ikke komme vidtløst ind paa de Bemærkninger, som kunne gøres om Sagen i sin Almindelighed. Dette finder jeg ingen Grund til, og det saameget mere som denne Sag har været behandlet atter og atter her i Thinget. Den er altsaa ikke ny for os. Jeg tør vel derfor antage, at de mere almindelige Betragtninger, som ikke mindst dette Lovforslag kunde give Anledning til, ere blevne Almenhedens Eiendom. Det kan jo nemlig ikke skjules, og det er, antager jeg, en Sandhed, som er gaaet op for de Fleste, at vort kapitalistiske Samfund arbejder henimod, at de store Kapitaler samle sig paa færre og færre Hænder, og at de smaa Industrier og smaa Haandværk mere og mere forsvinde. Den, der har nogen Tvivl i saa Henseende, behøver blot at gennemgaa det statistiske Materiale, som for en Tid siden for Københavns Vedkommende blev trykt her, og ogsaa for Landets og de større Byers Vedkommende kan man iagttage noget Lignende. Altsaa det, antager jeg, er Noget, hvorom Alle maa være enige. Derfor trænges der imidlertid netop til, at de mindre Bemidlede blive støttede overfor den store Kapital og den store Industri. De nye Samfund, om jeg saa maa sige, arbejde i Modsetning til de gamle mere med Individier, hvorimod de gamle Samfund arbejdede med Laug og Korporationer; men, som sagt, det er jo Ting, som vi her have behandlet tidligere. Jeg skal heller ikke komme videre dybt ind paa, hvad Grunden kan være til, at det er saa vanskeligt at faae Folk til at sørge for deres Alderdom, sørge for en lille Pension til deres Alderdom, thi det kan jo ikke negtes, at der i saa Henseender er Vanskeligheder tilstede. Der er gjort ikke saa lidt Forsøg ad privat Vej paa at naae dette Maal. Jeg behøver saaledes blot at henvise til Arbejderbanken her i Byen, de forenede Kommuners Alderdomsforsørgelses-

kasjer, og forskjellige Amters ligeledes gjort Forsøg paa at oprette Alderdomsforsørgelseskasjer, hvor Folk mod en forholdsvis billig Betaling kunde sikke sig en lille Alderdomspension; men ikke desto mindre har det været en Kjendsgjerning, at de, saa vidt mig bekjendt, ere blevne forholdsvis lidt benyttede. Jeg skal ikke gaa dybere ind paa, hvad Grunden kan være dertil. Jeg antager, det ligger temmelig nær for Alle. Efter hvad vi ere blevne bekjendte med ad statistisk Vej, og hvad de Fleste iøvrigt ogsaa vide af egen Erfaring, er Daglønnen her i København for de bedst Vønnede c. 3 Kr., for Mellemklasserne 2—2½ Kr. og paa Landet Noget som 2 Kr. (En Stemme: Og mindre endnu!) Ja, rimeligvis, men jeg vil nødig tage mindre, end de faktiskke Forhold aldeles uomtvistelig udvise. Efter at det saaledes haade gennem Statistikk og gennem vor Erfaring er kommet til vor Kundskab, at den aarlige Løn her i København er c. 900 Kr. og 600 Kr. i Kjøbstad og paa Land, saa kan det ikke undre os, at Folk ikke have Raad til at affe Penge til Alderdomsforsørgelse. Der er mange Ting, der ligge nærmere at bruge Pengene til, saaledes frem for Alt at sørge for det daglige Brød, sørge for sin Familie; og dernæst er der jo ogsaa andre Ting, som, naar man kan affe lidt, dog ligge nærmere end egentlig Alderdomsforsørgelse. Jeg figter herved bl. A. til Sygdomstilfælde, til i den Henseende at sikke sig gennem Sygekasser og andre Foreninger, der gaa i den Retning. Der kan som sagt være mange og forskellige Grunde til, at Folk ikke lægge Penge hen til deres Alderdom, men først og fremmest er der da den, at de faarne Midlerne dertil. Endelig er det en Erfaringsætning, at blandt de arbejdende Klasser er det meget faa, som blive gamle. Det har været mig særdeles paafaldende at se, at blandt de mange Haandværksvende, som ere her i København, er der kun 700, som naae en Alder af over 60 Aar, og det kan vel ogsaa siges, at Arbejderne selv have den Erfaring, at de sjelden ville faae Nytte deraf, selv om de virkelig henlægge til Pension i Alderdommen, og at de derfor hellere maa se at hjælpe sig med Hensyn til de nærmere Formaal, af hvilke jeg allerede har tilladt mig at nævne nogle. — Det er ikke noget nyt for Folkethinget at beskæftige sig med Alderdomsforsørgelsesagen. Jeg skal i saa Henseende give en meget kort Oversigt over, hvad der her er passeret i den Retning, idet jeg dog samtidig vil fremdrage nogle enkelte Hovedtræk af de Forslag, der her have været fremme, hvorved jeg ogsaa vil faae Leilighed til at anfille en lille Sammenligning mellem dem og hvad